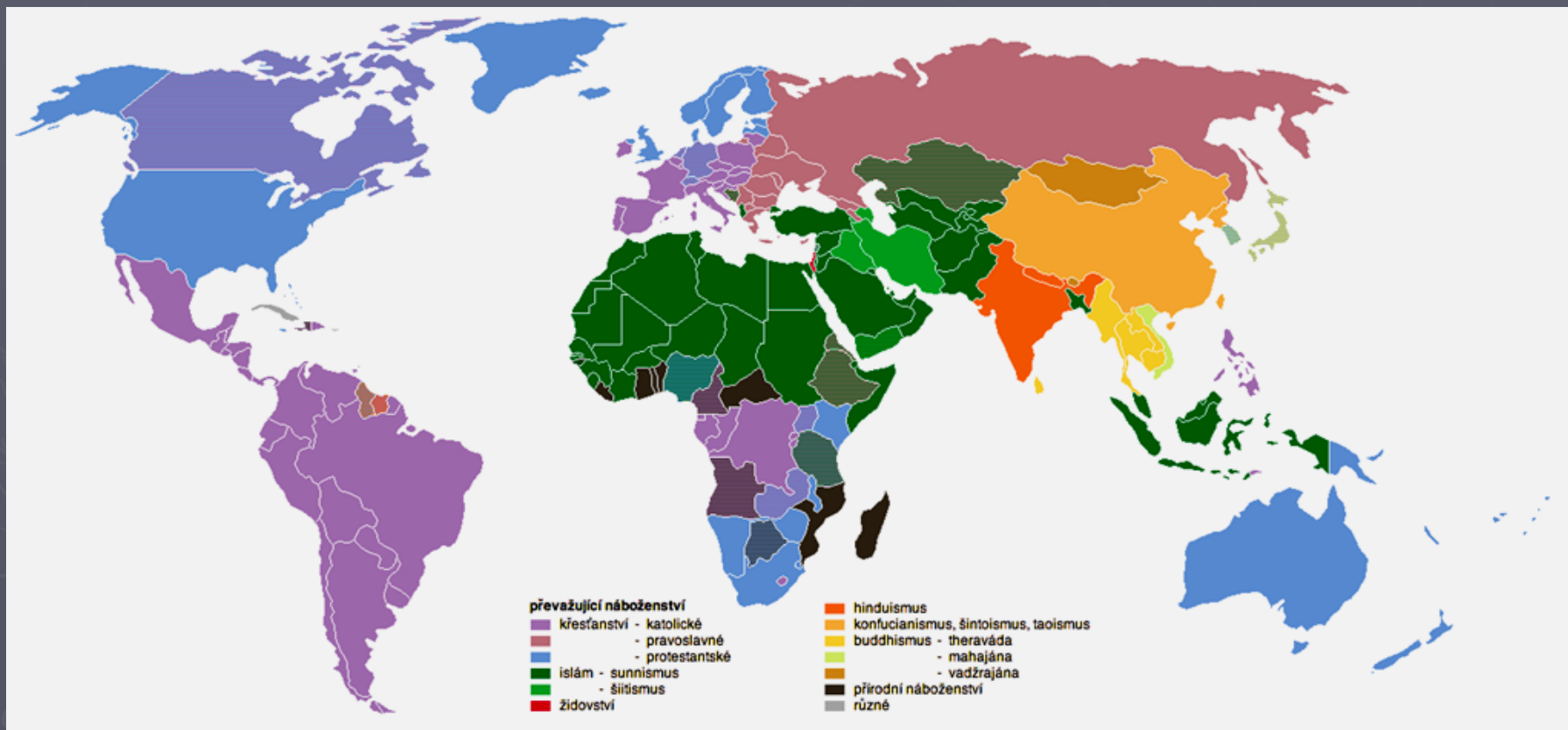

Současná religiozita

Její sociální a kulturní kořeny,
faktografický přehled a
perspektivy

Náboženská mapa současného světa

Vývoj náboženských směrů v ČR

Název	1991	2001	2011
Bez vyznání	4 000 000	6 000 000	3 400 000
Nevyjádřili se	1 800 000	950 000	4 500 000
Katolíci	4 000 000	2 700 000	1 000 000
Evangelíci	203 000	117 000	50 000
Husité	179 000	99 000	39 000
Ostatní	100 000	330 000	940 000

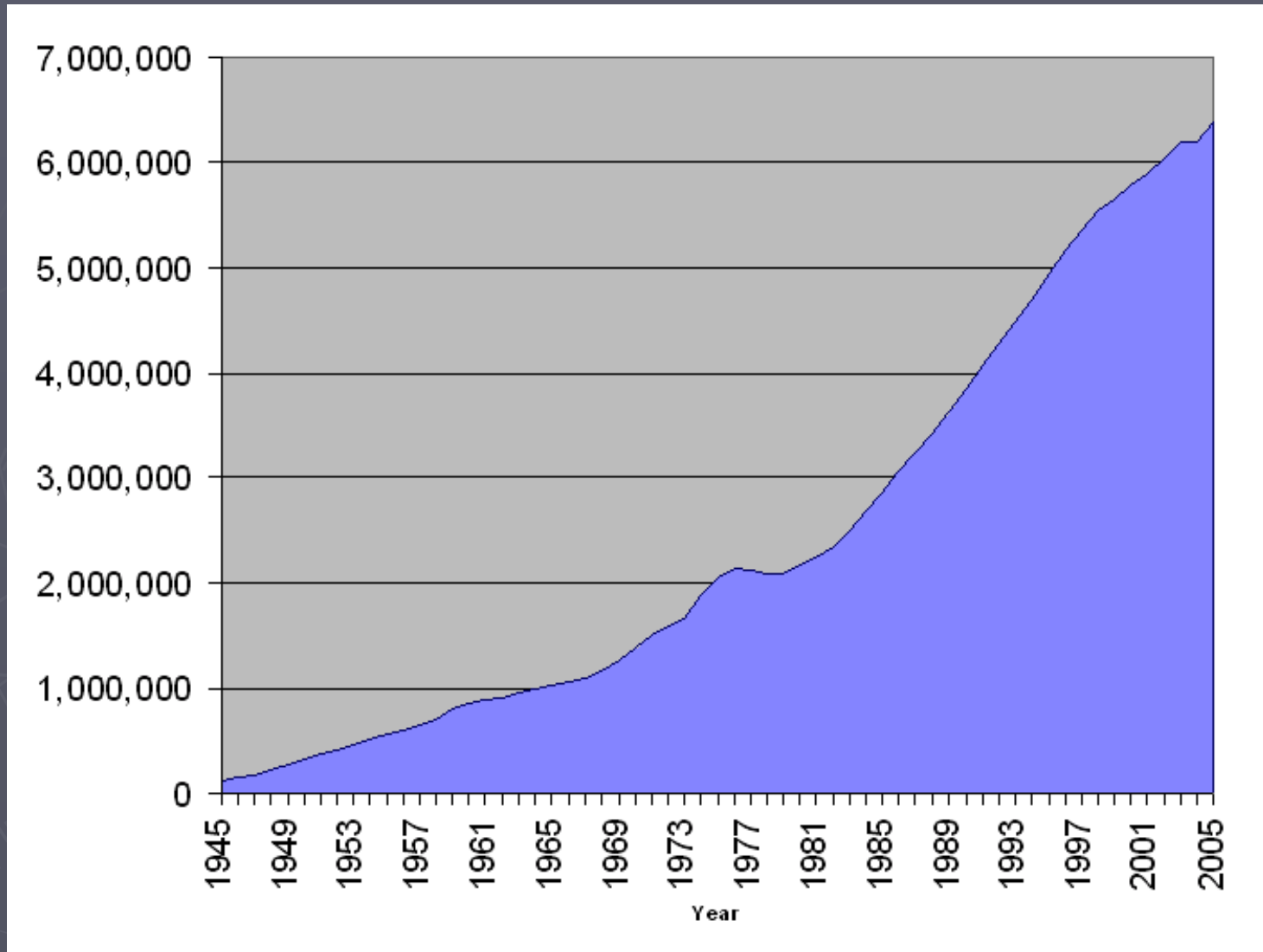
Nečekané rysy současné religiozity

- ▶ pokles náboženských a duchovních zájmů se zastavil, nastalo náboženské oživení;
- ▶ šlo jen částečně o návrat k tradiční religiozitě;

Nečekané rysy současné religiozity

- ▶ náboženství se přizpůsobuje tržní ekonomice (klientská náboženství);
- ▶ tradiční a nová náboženství se uzavírají, posilují a upevňují

Růst svědků Jehovových ve světě

Třídění současné religiozity

- ▶ 1) Současnost v tradičních náboženských směrech, zejm. v církevním křesťanství
- ▶ 2) Atypické směry navazující na křesťanství
- ▶ 3) Nové směry mimokřesťanského původu – západní

Třídění současné religiozity

- ▶ 4) Nové směry mimokřesťanského původu – orientální
- ▶ 5) Eklektické směry současné religiozity
- ▶ 6) Hnutí lidského potenciálu

Křesťanské nové skupiny

- ▶ letniční: zdůrazňují zvláštní dary Ducha svatého (prorokování, uzdravování)
- ▶ mariánská zjevení, na obrázku Naše Paní z Medjugorje
- ▶ mezináboženské iniciativy
- ▶ ultrakonzervativní skupiny (lefébvristé, sedisvakantisté)
- ▶ radikálně kritické skupiny

Křesťanské nové skupiny

Atypické vycházející z křesťanství

- ▶ svědkové Jehovovi
- ▶ mormoni (Církev Ježíše Krista svatých posledních dnů) – chrám v Salt Lake City
- ▶ Církev sjednocení, unifikační hnutí, rev. Sun Myung Moon

Mimokřesťanské směry západního původu

- ▶ pokřesťanstění v značné části Evropy bylo povrchní, pod povrchem přežívaly předkřesťanské směry, které příležitostně ožívaly;
- ▶ návrat k antickým motivům: gnóse, hermetismus, novoplatonismus, mystéria
- ▶ návrat k archaickým náboženstvím předků dnešních evropských národů

Kořeny současného hermetismu

- ▶ ve 3.stol. *Hermovský soubor*
- ▶ z řečtiny do latiny se překládá ve Florencii: začátek renesance
- ▶ aplikované praktické disciplíny *alchymie* (obrázek), *astrologie*, *kabala*, *tarot*, *magie*
- ▶ vznikají bratrstva kombinující hermetismus a křesťanství

Renesanční a současný počítačový horoskop

The Resicrucian Fellowship
Sa., Oct. 28, 1911 Time: 12:40 pm
Oceanside, CA(US) Univ. Time: 20:40
117°23, 33n12 Sid. Time: 15:14:46

Natal Chart
Method: Web Style / Placidus
Sun sign: Scorpio
Ascendant: Aquarius

☉ Sun	4	Scor	18°44"
☾ Moon	19	Cap	47°52"
☿ Mercury	7	Scor	31°20"
♀ Venus	21	Vir	31°3"
♂ Mars	10	Gem	8°22"
♃ Jupiter	20	Scor	98°15"
♄ Saturn	17	Tau	43°34"
♅ Uranus	25	Cap	37°27"
♆ Neptune	23	Can	47°54"
♇ Pluto	28	Gem	51°23"
♁ True Node	0	Tau	54°20"
♂ Chiron	2	Pis	21°42"
☾ PC	3	Aqu	0° 2:14 Pis 53° 3:22 Ari 17°
☾ MC	21	Scor	7° 11:14 Sag 44° 12: 7 Cap 10°

	C	F	M
F			
A			
E			
W			
Q			
D			
U			
L			
B			
S			
P			
R			
T			
G			
V			
Z			
X			
C			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			
B			
N			
M			
L			
K			
J			
H			
F			
D			

Rosikruciáni

- ▶ v prvním desetiletí 17. stol. rosikruciánské texty
- ▶ následující literatura, obrázek: *Průnik sférami*
- ▶ rosikruciánské spolky a řády
- ▶ dnes *A.M.O.R.C.* a *Lectorium rosicrucianum*

Svobodní zednáři I.

- ▶ dávná tradice spojení spirituality a tvůrčí práce, stavba chrámů a katedrál, stavba chrámu lidství;
- ▶ historicky doloženo od 17. století;
- ▶ znázornění *iniciace*: hledající přichází všeho zbaven a zbaven světla

Svobodní zednáři II.

Svobodní zednáři III

Svobodní zednáři IV.

znak Velké lóže státu Izrael

Magické řády

- ▶ obnova hermetismu s centrem ve Francii 19. století, významná osobnost Éliphas Lévi, symbol pentagramu z jeho textů
- ▶ *Řád Zlatého úsvitu*
- ▶ *Řád východního chrámu*

Návraty před křesťanství I.

wicca

- ▶ obrázek: wiccánský obřad v přírodě
- ▶ náboženství přírodních sil; volně navazuje na keltskou předkřesťanskou tradici
- ▶ spojeno s přírodní magií

Návraty před křesťanství II obnova slovanského náboženství

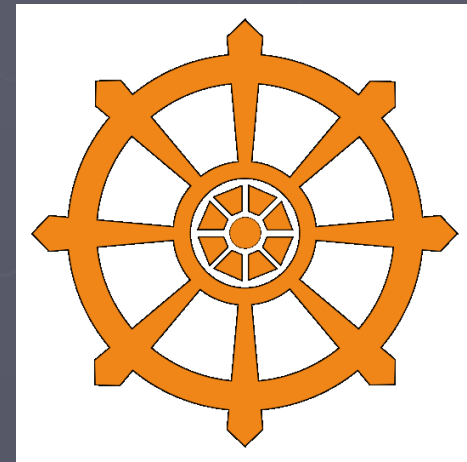

- ▶ pokusy o návraty k málo známému, špatně doloženému slovanskému náboženství
- ▶ vyskytuje se u slovanských národů, silněji u východních Slovanů, politické souvislosti
- ▶ u nás sdružení *Rodná víra*
- ▶ výroční a příležitostné obřady, nejvíce v lesích

Mimokřesťanské směry východního původu

- ▶ významná náboženství z jiných kultur vstupují do západní civilizace v globální informační společnosti, postmoderní kulturní pluralita je respektována nebo i vítána
- ▶ **islám** do této souvislosti patří nepřímo, je to náboženství příbuzné judaismu a křesťanství, vzniklo ve stejné části světa;
- ▶ **hinduismus** přichází díky koloniálním kontaktům s Indií, přichází některé směry tohoto neorganizovaného náboženského komplexu;
- ▶ **buddhismus** – různé směry si získávají rychle nové domácí stoupence
- ▶ **čínské náboženství** tradičně dělené na konfuciánství a taoismus přichází nepřímo přes některé praktiky a některé texty

Orientální směry na Západě

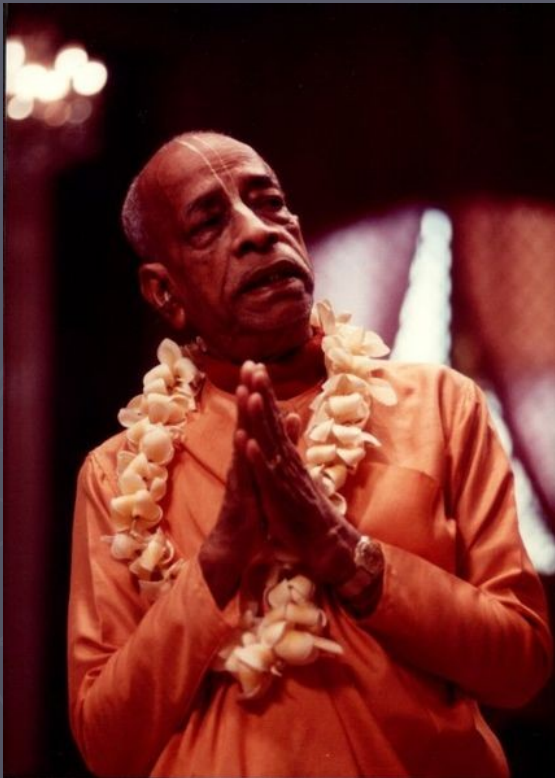

Islám v Evropě

- ▶ islám tradičně v Evropě: Pyrenejský poloostrov, Cordóbský chalífát, 8. – 15. století (obrázek: bývalá mešita v Cordóbě); též Rusko, Balkán, Polsko
- ▶ koloniální systém
- ▶ přistěhovalectví za prací
- ▶ integrace, asimilace, sociální problém
- ▶ euroislám

Hinduismus v Evropě

- ▶ osobní kontakty v rámci koloniálního systému; theosofické hnutí
- ▶ nejrozšířenější v Evropě *advaita védanta* a na různé úrovni pěstovaná *jóga*
- ▶ též bhaktické hnutí zaměřené na Kršnu, hnutí *Haré Kršna*, obrázek: svámí Prabhupáda, zakladatel

Západní buddhismus

- ▶ nejrychleji rostoucí nové náboženství Evropy a Ameriky, miliony stoupenců domácího původu
- ▶ zastoupeny: théraváda, japonský a korejský zen, směry tibetského buddhismu
- ▶ u nás nejsilnější a jedinou registrovanou *Buddhismus diamantové cesty Karma Kagjü*
- ▶ spolupráce a výměna křesťanských a buddhistických mnichů

Čínská tradice v západním světě

- ▶ zájemci o konfuciánské a taoistické myšlenky a sympatizanti s nimi již od 17. stol.
- ▶ konfuciánská organizace a kult zanikají v Číně se zánikem císařství (1912)
- ▶ taoistické náboženství zůstává omezeno na Číňany, přenášejí se prvky souvisící s ním: lidová medicína, bojová umění (taiči)

Eklektické směry

- ▶ spojování různých náboženských a nenáboženských prvků, často astrologie, šamanismu, východních metod meditace, etnické hudby, stylu oblékání, vegetariánské stravy, ekologických zájmů – spíše alternativní životní styl než nové náboženství
- ▶ *new age* – přesvědčení, že přichází nový věk, věk vodnáře, kdy se změní životní styl z materialistického, soutěživého, bojovného na kooperující, harmonický s přírodou, spirituální
- ▶ *transpersonální psychologie* – využívání tradičních duchovních směrů jako terapeutické metody; Stanislav Grof

New age u nás

- ▶ občas se k hnutí řadí cokoli nového alternativního a vykreslují se obvykle fiktivní rizika
- ▶ sám se k němu řadí hudebník a spisovatel Vlasta Marek
- ▶ vydával časopisy věnované novému věku: *Mana* a *Baraka* dnes už dostupné jen na webu

Hnutí lidského potenciálu I.

- ▶ metody práce na sobě, rozvoje potenciálu: zdraví těla i psychiky, paměti, případně i rozvoj paranormálních sil
- ▶ metody zčásti podobné náboženským, některými účastníky prožíváno jako svého druhu náboženství
- ▶ typická firma: *Silvova metoda kontroly mysli*
- ▶ Předpoklad „alfa stavu“, podobná hnutí: Zlatá mysl, Modrá alfa, Metoda alfa klíče
- ▶ následující obrázek: časopis absolventů

Hnutí lidského potenciálu II.

INTERNETOVÝ ČASOPIS CENTRA SILVOVY METODY ČESKÉ REPUBLIKY, PRAHA

Alfa

Redakční rada:
Ing. Dragon Vajovš-Fedtel SM ČR
Olářich Bábicka-aktor
Eva Štercová-odborná asistentka
Odbovní poradci :
MUDr. Pavel Chyba CSc. – odborný poradce
Petr Čechen – odborný technický poradce
Asistenti:
Mgr. Zdenka Čihelková-asistentka
Jitka Marušimová-asistentka

AKTUALITY • INFORMACE • K ZAMYŠLENÍ • NÁMĚTY PRO CVIČENÍ • ODPOVĚDI • POZNATKY
Číslo 3/2003

Z OBSAHU ČÍSLA:

Vánoční zamyšlení..... str. 2

Aktuality–vánoční dárek od nás str.3–4

Pozdrav ze silvovky..... str. 5

Speciální kurs 20.12 – Láska..... str. 6

Předvánoční láskyplné naladění.....

Zkušenosti absolventů..... str. 7

Aleš Svoboda

.....díky Silvovko, jsem rád, že jsem Tě poznal. Díky Tobě jsem půlroční léčbu zkrátí na jeden měsíc a to tak, že jsem schopen lyžovat v plné míře.....

Představujeme naše absolventy..... str.8–9

František Špulák – podnikatel a majitel horské chaty Orličan

Náměty pro vaše cvičení..... str.10–11

Slovo jako nástroj svobodné vůle .....přednáška z brněnského setkání absolventů

Praktické zamyšlení na závěr..... str.12

Štěstí najdete v přítomnosti.....z knihy Maxwela Maltze PSYCHO-KYBERNETIKA

Hnutí lidského potenciálu III.

- ▶ další hnutí lidského potenciálu: *dianetika* a *scientologie*: jejich symboly
- ▶ zakladatel Američan Ron Hubbard; od r. 1954
- ▶ náboženský ráz tématem diskuse; mimovědecká terapie
- ▶ kontroverze, v některých zemích, sledování, soudy